

L'OPINIÓ

Any V - Número 444
preu: 10 cèntims • BARCELONA • Divendres, 4 novembre 1932

CATALUNYA NO POT DONAR EL SEU PRIMER PARLAMENT A LES DRETES, PERQUE AIXO EQUIVALDRIA A NEGAR-SE LES LLIBERTATS ACONSEGUIDES AMB L'ESTATUT

EL SENYOR DOMINGO CARACTER I L'ESTATUT El concurs de cartells de L'OPINIÓ

El ministre d'Agricultura, senyor Domingo, des de l'altre dia a Tarragona que l'Esquerra amb la seva actuació al Parlament de la República més aviat havia dificultat que no pas afavorit la discussió de l'Estatut de Catalunya i semblava voler donar a entendre, amb aires de paternalisme, que ell havia estat prop del Govern com una mena d'àngel de la guarda que vetllés pels catalans i després amb la seva intervenció totes aquelles coses que gràcies a l'Esquerra podien desbaratar el bon curs de l'aprovació d'aquell Estatut.

El senyor Domingo o té molt poca memòria, o juga brut, que és precisament el que ell tractava de recriminar, estripant-se les vestidures, com si fos una mena de polític immaculat que no hagués trencat mai cap plat ni cap olla.

El senyor Marcellí Domingo, que ara tracta de conservar el seu petit cacicat tarragoní, ha oblidat aquella carta que el dia 8 d'agost de 1931 havia escrit des de Madrid al senyor Macià—signada juntament amb Gabriel Aomar—en la qual carta aconsellava que no es presentés l'Estatut a la discussió del Parlament de la República perquè era inoportú i hi havia altres assumptes més urgents que aquest d'estructurar Catalunya lliure dintre del règim nou. Però aquella carta els catalans no l'han pas oblidada. Feia just sis dies que el poble català acabava de votar unànimement l'Estatut. Eren 500.000 vots catalans que havien rejudicat l'Estatut elaborat per la ponència de diputats de la Generalitat. I quan tothom sentia la fretura que aquell Estatut fos presentat immediatament a les Corts perquè la República afirmés la seva personalitat liberal reconeixent els pobles hispànics que es volguessin governar ells mateixos, el dret a fer-ho lliurement dins de la Constitució que anava a donar-se el règim acabat de néixer tres mesos abans, donant així ocasió al compliment del pacte de San Sebastián que ara retreu el senyor Domingo; quan el President de la Generalitat convocava els diputats a les Corts Constituints perquè resolguessin com havia de dur-se a les Corts l'Estatut, el senyor Domingo escrivia aquella carta dient que més urgent que el problema de Catalunya era el problema monetari, el problema social i el problema agrari, i considerant la presentació de l'Estatut a les Corts, com inoportuna.

Aquesta era l'actitud del català senyor Domingo el dia 8 d'agost de 1931, manifestada en carta signada per ell adreçada a Francesc Macià, i feta pública per la premsa.

I què més? Afortunadament la pretensió de Domingo no va prevaler, l'Estatut fou presentat, el President Alcañal-Zamora el lliurava al President de la Cambra, i Manuel Azàña l'incorporava al seu programa de govern com una de les primeres coses a resoldre per la República.

L'Estatut, al Parlament, tingué les seves hores difícils. La minoria parlamentària catalana, i al davant d'ella la fracció d'Esquerra Republicana de Catalunya, rendia tot el seu esforç per tal de vèncer els entrebancs que es posaven a la seva aprovació. Companys era un bon cabdill. Lluhi i Xirau eren dos soldats aràbits al si de la Comissió parlamentària. Els altres diputats, cadascú en el moment oportú, prenia la paraula i defensava el dret de Catalunya a la seva llibertat. I el senyor Domingo, on era? El senyor Domingo era ministre i no deia res. Potser dirà que era una qüestió de tàctica que encara li hem d'agrair. Però nosaltres li recordarem aquella tarda memorable en la qual es discutia la qüestió de l'Ensenyament, i Miguel Maura—que ja no era ministre—atacava a fons el dret de Catalunya a governar-se en matèria d'Instrucció. La batalla era aferrissada i el moment era difícil. El senyor Domingo digué: —Ara parlaré jo—. Era d'agrair que el ministre senyor Domingo, fill de Catalunya, que en la seva qualitat de mestre era una autoritat per a intervenir en la matèria, parlés finalment i exposés el punt de vista que els catalans tenim el deure de defensar en un aspecte tan important com és el de la cultura. I bé. El senyor Domingo es va espantar, i el senyor Domingo no va badar boca.

Això el senyor Domingo no ho recorda quan ataca l'Esquerra per dir que la intervenció de l'Esquerra, la glòria de l'Esquerra en l'aprovació de l'Estatut, és cosa molt discutible.

Però encara n'hi recordarem una altra, que el senyor Domingo no s'atrevirà a negar. Fa l'efecte com si el senyor Domingo, que se sent més madrileny que català, per seguir essent ministre, ja exactament com felen els ministres de la Lliga, deia el problema de Catalunya en segon terme i el molestava que sigui posat damunt la taula perquè això li pot perjudicar la seva carrera política i de governant.

Es a la memòria de tothom l'incident de Carabanchel promogut per la protesta del tinent coronel Mangada, que es va dreçar dignament contra els militars que gaudint encara de la confiança de la República preparaven el cop que més tard havia d'esclatar el 10 d'agost. El senyor Domingo, que és sospantadís de mena, aquell dia de l'incident militar a Carabanchel va pensar que les coses es posaven malament. Què en podia tenir la culpa? Naturalment, només en podia tenir la culpa l'Estatut. L'Estatut, que el dia 8 d'agost de 1931 ja li semblava inoportú que es presentés a les Corts i trobava que era millor tancar-lo en un calaix perquè hi dormís el son dels justos fins que al cap d'uns quants anys fos ocasió oportuna de treure'l i de desempolsar-lo. I aquell dia de l'incident de Carabanchel el senyor Domingo aconsellava que potser seria hora de suspendre la discussió de l'Estatut i de deixar-ho per a millors temps, i així els militars qui sap si es tranquil·litzarien una mica.

Això el senyor Domingo no ho podrà negar perquè és veritat. Però tampoc no s'ha recordat de dir-ho en el seu discurs de Tarragona en el qual tracta de discutir a l'Esquerra la glòria de l'esforç rendit en l'aprovació de l'Estatut.

S'ha de jugar una mica net, senyor Domingo. I diem que s'ha de jugar net, perquè el creiem home de memòria, i com que aquestes coses les ha de tenir presents, perquè no són de deu ni de cent anys enveja, sinó que són d'ahir, d'abans d'ahir i de l'any passat, fer veure que un hom no se'n recorda és senzillament jugar brut. Però, no es faci il·lusions el senyor Domingo. Els tarragonins, tot això ho tenen present encara que el senyor Domingo no els en parli.

El canvi esdevingut a la nostra terra i en tota la Península Ibèrica, es produí tan ràpidament i d'una manera tan sobtada, que el poble encara no s'ha donat ben bé compte dels drets i dels deures que l'exercici de la sobirania comporta.

Drets i obligacions morals i materials que cal exercir i servir si hom vol donar tot el rendiment que hem d'esperar del govern del poble.

El poble, els ciutadans, es troben avui amos i senyors del present i del futur de llur pròpia vida individual i col·lectiva, actors únics en la vida política que malmenaven abans oligarques i castes davant la passivitat vergonyant de les masses neutres.

Obert el portal a la democràcia, al govern de tots per a tots, ha calgut que un partit nou, jove i fort, es captigués tal com les noves circumstàncies exigien i imprimís als seus actes un ritme nou, ferm i accelerat alhora, que ha topat fortament amb el tradicional tarannà paralista dels vells partits polítics catalans, avesats a actuar ací com a pares i tutors del poble, i allí, a Madrid, com a fidels guardadors de totes les gerarquies i privilegis fent valer el seu patronatge català per aferrar llur posició i encalçar tots els avantatges compatibles amb la mútua i consentida explotació del Poder a benefici de les cledes governants.

Els calla per això a aquests vells partits polítics, un poble primari ignorant la seva força, un poble feble creient en miracles, en la habilitats i el talent dels seus redemptors, un poble apocat, indecís, que tot ho esperés dels de dalt, dels escollits, dels privilegiats, dels poderosos, i ens trobàvem que àdhuc els més rebels, els més desesperats, sofrien el fetitxisme d'utòpiques doctrines pures i verges, dins la enervadora esperança d'una revolució tautomàtica que esclataria com un miracle, un bell capvespre tenyit de roig o porpra.

Aquest partit nou, fort i agosarat, començà per fer la revolució en lloc de creure en ella amb mística anarquia, i convencé el poble que tot de-

CARTELL ORIGINAL D'ORIOI DE MARTI I DE JOAN ARTIGUES, L'ADQUISICIO DEL QUAL HA ESTAT RECOMANADA PEL JURAT QUALIFICADOR

penia de la seva voluntat i de la seva actuació. Clogué l'època dels miracles i de les esperances vanes, i acarant-se amb les realitats, ensenyà al poble a mesurar les seves forces, a estudiar les

possibilitats immediates que podien dur-lo pel camí de l'esforç quotidià de tots i cadascú a la consecució per etapes successives a l'exercici ple de la seva sobirania. Calgué establir que la sobirania pot guanyar-se sobtadament en una revolució afortunada, en una revolució triomfant, però que l'exercici de la sobirania, els beneficis de la sobirania popular, sols són a l'abast de l'esforç individual i col·lectiu menat per la voluntat i la intel·ligència, i que cal enfortir i exercir aquesta voluntat, afinar i enrobustir aquesta intel·ligència si volem assolir tota la eficàcia del govern del poble per tal que aquest guanyi i consolidi la llibertat i la justícia en tots els ordres de la vida.

En una paraula: Esquerra Republicana de Catalunya ha substituït el mite de la suficiència en els uns, de la preparació prèvia dels altres, per l'acció continua encaminada a donar "caràcter" a l'actuació del poble i dels ciutadans.

Aquesta ha estat la revolució constructiva de l'Esquerra, aquesta és la innovació fonamental que aporta en la política del nostre poble.

I cal que tots els catalans, en l'auada de les nostres llibertats, en l'atri prometedora de l'exercici del nostre govern propi, tinguem caràcter, el que vol dir intel·ligència per concebre i voluntat per executar. Concepció de les coses i esforç, treball per a realitzar-les.

L'hora d'avui és l'hora d'aferrar la capacitat del poble per al seu propi govern.

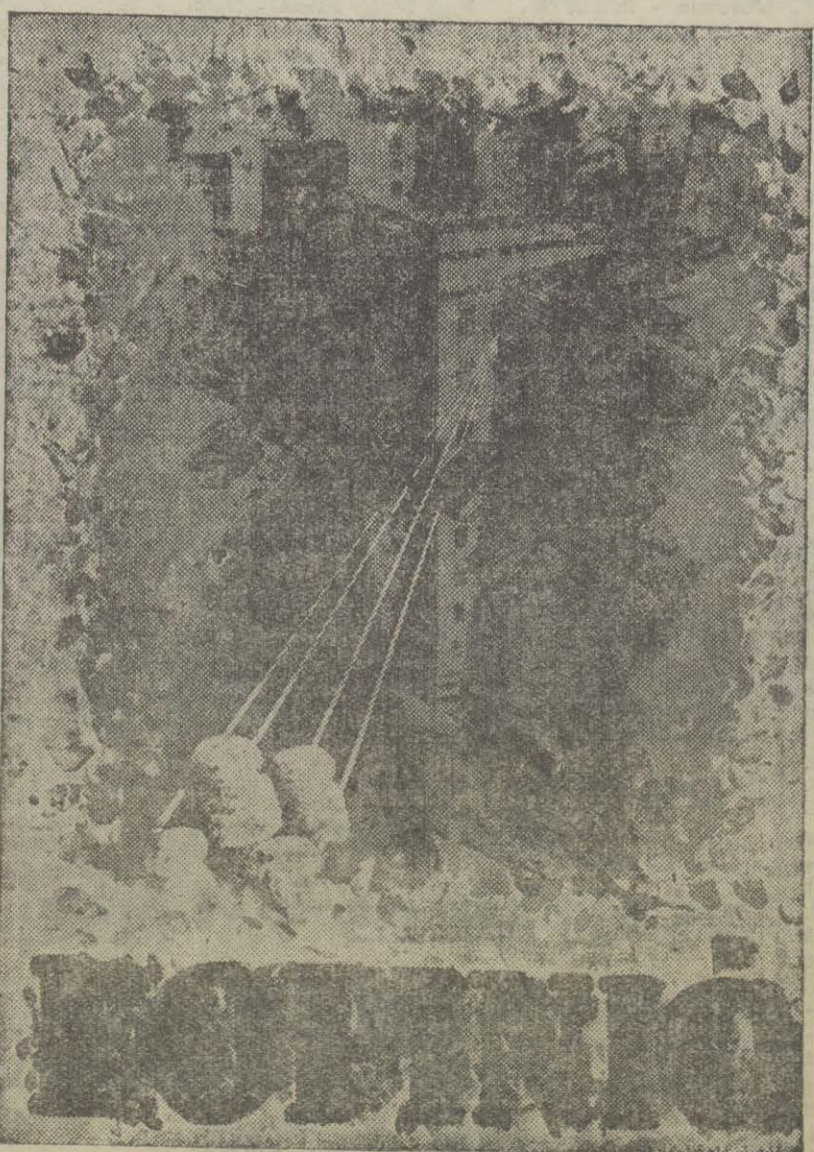
I tenim fe plena en el triomf del poble en aquest seu comès de l'hora present.

J. RIERA I PUNTI

EL BLOC D'ESQUERRES

Madrid, 3.—El senyor Baeza Medina designat pels seus companys per a proseguir les gestions prop de les altres minories, per la federació d'esquerres, pensa citar demà pel matí per a una reunió que tindrà lloc a la tarda, els representants d'altres grups, per canviar impressions. Citarà, entre altres, els senyors Rufz Funez, d'Acció Republicana, i Companys, de l'Esquerra, i també el senyor González López, de l'O. R. C. A.

El concurs de cartells de L'OPINIÓ

CARTELL ORIGINAL DE NICOLAU MIRALLES, L'ADQUISICIO DEL QUAL HA ESTAT RECOMANADA PEL JURAT QUALIFICADOR

Fins a l'onze de novembre seran exposats a les GALERIES D'ART SYRA, Diputació, 262, els originals que han concorregut al CONCURS DE CARTELLS convocat per L'OPINIÓ